

CRONICA PESIMISTULUI

LA DESPRE NEFATALITATEA COMUNISMULUI.— Ar fi inutil, probabil chiar păgubos, să ne ascundem: în exil se notează o mare descurajare. După zece-cincisprezece ani de privilegiu, o naturală ca oei lui slabi de finger să piardă rădăcina. Incapacitatea vădită a Occidentului, care se lasă înecă din de nas de un mujik primitiv ca Hrușciov, e o neapăjurări, că până la urmă comunismul e acrit înfrângerii. Construită pe minciună și pe o temelie ideologică aberantă — materialism istoric și marxism-leninismul sunt marfă stricată de multă vreme — școlăria sovietică nu poate țura în niciun caz. Vorbim de durată istorică, se înțelege, fără să ținem seama de scurtimea traiului nostru. Chiar putea prea bine — aici, firește, ne — urâm din tot sufletul, și pentru motive sentimentale ușor de închipuit — ca Rusia roșie să cadă cât de curând, și totți să ne întoarcem acasă, la vetrele părințe; dar s'ar putea, iarăși, ca tragedia ocupației țării să nădă mai multe acte decât ne închipuim, și să nu putem asista la căderea cortinei.

Cert e, însă, că în comunism nu există nicio fatalitate istorică, cum ar dori să se creadă propaganda Moscovei. Dacă Sovietele și-au extins atât de considerabil puterea, nu e prin forța vreunei legi istorice, ci din cauza diviziunii și concurenței adversarilor. Rusia comunistă ar fi o amintire ne oșmar astăzi, dacă Americanii n'ar fi salvat-o în ultimul război. La fel, mai multă hotărâre îndată după izbucnirea revoluției din 1917, și astăzi nimeni n'ar celebra patru decenii și mai bine ale "Răscolului din Octombrie". Pericolul mare ar începe într'acevăr că în Occident lumea ar da crezare propagandei comuniste și ar considera comunismul fr'adevăr ca o fatalitate istorică.

Datoria noastră e să rămânem pe poziție, ferm hotărâți să nu ne resemnăm, și pentru simpla considerație că avem prea puțin de pierdut, după ce ne-am pierdut țara și familiile. Că vor asista noi, sau copiii noștri, la trecerea pe apa fluviului istoriei a stăruinului comunist, — chestiunea, dacă are o importanță enormă pentru fiecare din noi, pentru o viziune mai amplă a evenimentelor e secundară. Ca să nu ne descurajăm, în lupta de toate zilele contra comunismului, să nu uităm că sunt de partea justă a lucrurilor, și că într-o bună zi toată lumea va fi de acord asupra acestui lucru. Atunci vor ieși la iveală toate crimele săvârșite de regimurile comuniste, și se va vedea că ceea ce se impută, cu suspacți insistență, nazismului, e o giumă față de genocidul sistematic organizat de Soviete, atât în Rusia cât și în țările ocupate după ultimul război.

Cât privește, apoi, capacitatea de rezistență a poporului român, oțeam zilele acestei lucrări a lui Albrecht Wirth despre Balcania, unde stă scris, negru pe alb: "Die Rumänen sind die zähste Rasse der Erde" și unde poporul nostru, ce țărani modesti, dar tari, e comparat cu anumite păraie de munte, care curg distanțe mari pe sub pământ, ca să reapiară pe neașteptate, cu forțe neabuzite, turențiale. M'am atut noi care trei vecheri și mai bine sub Turci, fără să ne pierdem ființa etnică — simulând, la nevoie, ascultarea? Venit oin țară, un prieten, care din nenorocire trebuia să se întoarcă, mătură că până și unii din comunistii cei mai de vază caută să salveze salvabilul, în vederea învierii sigure de mâine. Mi-a lăsat, plecând la București, "Amintiri din casa mortilor" de Dostoevski. Fără să-mi dea vreo explicație asupra alegerii darului..

LA PE MARGINEA CAZULUI VINTILĂ MORIA.— Scandalul Genocurt obligă la alte câteva considerații. Am avut prilejul, și acum, să constat că treată bună pot face chiar foarte puținii Români "privilegiați" nevici; și tocmai de aceea să regret și mai mult deslănțirea exilului. În fond, fără să-și coordoneze acțiunile, numai vreo cinci refugiați de-ai noștri au ținut piept ofensivei deslănțite contra lui Vintilă Moria. Din Mexic până în Sri au ținut piept ofensivei deslănțite contra lui Vintilă Moria. Din Mexic până în Brazilia, dela Paris la Roma și Madrid, s'au aflat câțiva Români de înimă și cu cîndei, cari nu și-au pregetat eforturile, nici și-au cruțat timpul, pentru a apăra energie o mare cauză românească. La curent cu ultima evoluție a evenimentelor pe frontul Genocurt, putem spune că victoria a revenit exilului, într-o bătălie contra comunistilor, pe frontul tovarășilor lor de drum, cari și-au dat în petec (la Roma, polemica stărnită în cea zi de seară revistă literară a dus la demisia a cîndei redactori, cripto-comunisti, cari mai de seară mai putut ascunde). Pentru cine știe care e marea forță a comunistilor pe tărm și-au mai putut ascunde). Pentru cine știe care e marea forță a comunistilor pe tărm și-au mai putut ascunde). Pentru cine știe care e marea forță a comunistilor pe tărm și-au mai putut ascunde).

La Vintilă Moria e o mare victorie, cu care ne putem mândri. Nu gândesc, însă, că realizări anormale ar putea avea exilul nostru dac'ar exista un minim de coordonare, iar elementele active, capabile să facă față unei bătălii de ga-

Pe o potecă, înălțimea e pastoriță și-o roagă să-l orienteze. Mulțumit de laururi,
atul domn o mângâie pe oșia și-o înfruntă cum e cheamă. Pate răspunde, cu glas fi-
er, chemat: Lucia Sturza-Bulandra...

Alta anecdota pretinde că într-o seară a otrăvit de peste 90 de ani primește un te-
lefon. După receptorul, și de ocazia pater se prezintă "Bela". Intrina, acria auzi-
la e ostimilor bucoareștan nu-i fac multă plăcere, răspunde cu un "hai-bisuri" decia-
te surprinderea neovinevatului "scriitor" Petru Belu, care avea să-l comunique ceva...

Dragea Măgureanu

Mă mai știi măi Otilule pe muzee?
 Eu de-atunci că'mă de pripas prin lume.
 Tot strigând cu ochul și ciubara,
 Furii totți că-mă năpădără țara....
 Dar'ar frunza'n codrii tăi să dea
 Precurata Maica Preoista.-

8. Prietenii noştri ieşeni, Mina şi Anghel Rosu, stabiliţi la Verona, au devenit
Septembrie, cu naşterea, la Cittadella, a micului Sergiu, feciorul lui Olimpi, bunicii.
toată! Cu urrea, să nu oprească aci...

La Universitatea din Roma și-a trecut doctoratul în Medicină, cu 105/110, d-ra
Chirca fiindcă cunoscutului petrolist oltean. Cele mai bune urări!

22 In recenta-i oălătorie în America, - pe lângă Expoziția din Mexic, pomenită în
23 anul trecut, și prezentarea operei sale la Cleveland și New - York, Eugen Drăgulescu

avut la Expoziție, între 10 Oct.-9 Nov., la Long Beach. Pe catalog vedem, între altele, și figuri românești: Rumanian Dance, Rumanian Child, Iuliu Maria, Brâncuș, etc.

La 1960 s'a încheiat, pentru Italianii cari au privit la televiziune, cu "Cicciolina" o seară, însuflețită executată de orchestra marelui restaurant "Principe di Piemonte" la Torino, de unde s'a transmis.

Conform probei reperite, dr. Ion Atanasescu din Tiargara a reușit, după mai multe experiențe pe animale, să înlocuiască vinele bolnave cu vine de plastic funcționând perfect. Printre cei operați, pentru unii erau deja decise amputări din cauza arderii grave, alții au beneficiat mai târziu și au mai țintit ca transplantarea.

[illegible][illegible]

Pe Arila de Raab, cancelarul Austriei, s-a arătat
Ar. Moise, declarând: «Eu doresc să scriu dispoziție a cetățenilor cu o argu-
ție politică și economică, astfel că să facă puterile de radio să înlocuiască
mole să transmită muzică ușoară». Pentru acest cu adevărat merit, cetățenii l-au
proclamat «bînefector al anului». Ce păcat al Cheerich-Dei nici acest bine n'a fost
în stare să-l facă poporului român!...

sa **ALBANEZII NATIONALE**, - In ultimul timp am luat parte la sarbatorile nationale ale albanezilor si lituanienilor, refugiatii in Italia. Trebuie sa recunoastem ca reprezentatii acestor doua nati preparate ne bat la mare distanta in stiinta de a-și organiza prieteni in Apus. Noi suntem multi mai numerosi, avem valori in exil cu care nicio alta nație nu se poate mândri; totuși, cel puțin la Roma, am văzut niciodată la un 24 Ianuarie sau 10 Mai, miniștrii italieni, ca la Lituanieni, cîr cardinali, ca la Albanezi. Noi nu trebuie citat la diviziunea noastră anarhistă, care ne dăruieșă omor și nu ne permite să ne opunem cum ar trebui președinți reperiști. Dirigitorii de partid, care participă din exil vor înțelege, dată pentru totdeauna, că dacă nu vrem să ne răscumpărăm, pe neap, de la Război și autentici reprezentanți ai neamului în elibă, trebuie să lăkam de la noi, în primul rând, **la înfrumusețare** și cultivarea cât mai multă a stilului mijlocii occidentale? Căci privindu-ne din afară, în Italia la sărbătorile noastre, vină e poartă, fără fondal, al președinților noștri, căci, din punct de vedere economic, sînt adesea în dezastru. Am spune "Anastasi", dacă ar fi vorba de un simplu rege. Derrurii sunt, însă, mult mai grave de care ne închipuim și atunci, și nu ne mirăm că lumina și gheața boicotează o neamulă peste tot, chiar neocomuniștii cei chier anarhocomuniști, dar Hanu, care nu era Lumumba, nu a plăne de nimeni. Iar când, totuși, zălește din lumea liberă vor a spune "matricoloniști" comunist un matricoloniș anticomunist, singurul nume ce apare e al lui Iure Jagger, fostă căpetenie comunistă...

14. **FRATERNITATEA EXCELSA** - Comunitatea cuprindea o sororitate, organizație notorie comunistă sau, în orice caz, comunistă de cripto-comuniști. Ea patrona la Roma o manifestare înaintea celor peste 160 de ani, împreună, ai lui Iadovani și Agazzi, (Grazzi), cu nume variate, dăta Vigorelli la Benito, mai puținături sau oricând, pitic și urgiașă - francezescă infestă, nu excluda nu așt opera celor doi străduții, sât turgina dată de ei, la vârstă senilității și ranciosității, regimului comunist. A mat o mică recepție, într-o sală puterăna la librăria Einaudi, mare surprindere, chiar înaintea realității, a stăruit prezența, în număr considerabil, a refugiaților, români și italieni, înaintea lui Einaudi, comenzi erau la manifestate organizație de "Armonia" ori de "Socetate Academică" și înaintea lui Einaudi, nu prea se văd și mai dureroasă o fost așt recepție - verșone - ei ca și sâd minia - tot la un moment dat în sală: o pupături, îmbrățișări, gesturi, ori Benito, iar și complicită ai regimului - scopa, ori scallai funcționari ai țării, asasinat și asasinare pe operanți, a vîndut la ucide frații, oprind un întreg cufuzor țărănesc așt apoi al tute, printru pupături, carove, țigări și a glauți picot potrivit al ceară scoată de crimele dictaturii: tot și al condame vicul regimul în fața străinilor - și pe linia lor: tot o pava...r...

[illegible]

SA ANECDOTA FINALIZ. -- Lucia Sturza-Balandra, aceeași matusă a fără talent, a văd-
stare și suflet regalului comunist. Așa că pe seama bătrânei coropinișie circula
și ea sună de anecdotă reș, fără năibă. Un din ele, pleoștă dela Neoules, spune că
nr. Bares, rătăcind prin țară, după pierderea demnității, a ajuns într-un loc neînșorțat,
rându-i teamă să nu fie cumva recunoscut și predat dușmanului, se ferea de drumul ma-

- 1 Ian. 1868: Se naște, la Târgoviște, Ion Al. Brătutescu Voinești.
 1 Ian. 1841: George Bibescu e numit Domn al Țării Românești.
 1 Ian. 1878: Nașterea lui Zaharia Dăvan.
 2 Ian. 1851: Se naște, la Huși (Fălciu), Anastase Fatu, medic și naturalist, fiu de preot, prieten al lui Eminescu. Moare la Iași, 3 Martie 1898.
 3 Ian. 1868: Se naște, la Zaharești (Cucuruz), din părinți Țărani, Ion Grămadă. Moare la 27 Aug. 1917 în luptele de Cirescova.
 3 Ian. 1885: Moare în București Franz Ober, moartea la Viena și adus în țară de mitropolitul Nifon, 1892, ca măștinat tipograf. Cu Walter și Ispirescu a deschis tipografia "Lucrătorii asociați". Se nascuse în 1822.
 4 Ian. 1895: Are loc la Putinești (Vlașca) o luptă aprigă între Munteni, conduși de boierul Radu Calomirșescu, și o armată de Turci și Țărari.
 4 Ian. 1852: Se naște la Gretevald (Prusia) scriitorul Maria-Mitte Kramnitz. În România vine în 1875 și publică, cu regina Elisabeta, *Rundschische Dichtungen* (1885) și *Aug zwei Welten* (în singură: *Rundschische Skizzen* (1877), *Rundschische Mithosen* (1882). Moare la 13 Iulie 1916.
 5 Ian. 1850: Se naște, la Lugoj, Coriolan Brădianu, luptător pentru cauza Românilor din Banat și Transilvania, fiu al unui meșter așchior. Moare la Lugoj în 1909.
 7 Ian. 1895: Se naște la București pianista Clara Haskil. Moare la Bruxelles, într-un accident de tren, în noaptea de 6/7 Dec. 1960.
 9 Ian. 1780: "Int'r'o Jui, oătră seară, s'au mutat din viața aceasta la veciniciile locurilor aceast plin de răvnă sfânt părinte" (Chesariu de Râmnic), cum scrie pe frontispiciu Mitropolitul din Marile urători, călugărul tipograf Ioachim din Mitropolie.
 13 Ian. 1874: Se naște, la Brașov, Sterie Stîngaru, autor de scrieri religioase.
 13 Ian. 1877: Se naște, la București, la Majadahonda, Legionarii Moșă și Marin.
 17 Ian. 1819: Se naște, la București, profesorul de chirurgie Nicolae C. Turneanu. Moare la 8 Oct. 1890, tot în București.
 18 Ian. 1821: Moare - se zice, otrăvit de medicul său - Alexandru Vodășu.
 18 Ian. 1848: Se naște, la Țiriac (Arad), Ion Slavici, se adevăratul nume, Ion al Loni Savului lui Mihail Pojin. Moare la 10 Aug. 1925 într-un schit pe la Panduri.
 20 Ian. 1845: Se naște, la Hoșia, Ludovic-Vincen Fischer. A tradus numeroase poezii populare din țara din Alenașandri, Bolintineanu, Cugos, Eminescu, Mureșanu, etc. Pusese oșnie de fabrică, apoi director de fabrică. A murit la Grăllivitz, 15 Febr. 1890.
 21 Ian. 1878: Se naște, la Bărlad, Charles Bruneau. Moare la București, 8 Ian. 1940.
 22 Ian. 1849: Se naște, la Cincul Mare (Agăras), luptătorul naționalist Valeriu Brănduș. Moare la 1 Ian. 1922, la Lugoj, unde redacta "Drăgulul".
 22/23 Ian. 1917: Pe vremea ocupatiei germane Bulgaria fură, în timpul nopții, manuscrisele slave dela Academia Română din București.
 24 Ian. 1829: Se naște în Suceava, din rumâra moldovenească, Ion Aristide Cantacuzino, zis Zicinu, om politic și literat. A tradus, în franceză, opera lui Schopenhauer. + 1898.
 24 Ian. 1853: Unirea Principatelor.
 27 Ian. 1708: Antin Ivireanuș, venit din Causaz în țară ca zugrav și tipograf, ocupă scaunul Mitropolitului din București, pe care nu-l luă "nici o silă, nici o mite, nici o rugămintă".
 31 Ian. 1844: Sub domnia lui Mihail Sturza, Obșteșcu Adunare dela Iași votează deslășirea Țigărilor domnești (ai Statului) și mănăstirești (ai Mitropoliei și Episcopiei). Alenașandri comasă un imn evenimentului. Țigării de pe nopile particularelor - afară de unele desrobiri izolate, datorite generozității altora - au pierdut în Miroșești - își capătă însă libertatea abia sub Grigore Găica, prin "Orfiiul" din 26 Nov. 1855.
 1 Febr. 1574: Scosete în Țările române, mergând spre Turcia, tânăra lui francez, din familie de magnătrăi, Pierre Leonopolis. Trecură prin Veneția, coasta dalmată, Bulgaria, Ungaria. A ieșit un Jurnal al călătoriei, ce s'a descompert în Biblioteca din Montpellier. Sunt - spune Iorga - de bună seamă cele dintâi însemnări străine despre țara noastră.
 1 Febr. 1834: Se naște, la Pălticeni, Nicolae Gane, novelist, avocat, deputat, ministru, primul al țării, etc.
 1 Febr. 1848: Se naște în Sibiel, din părinți Țărani, Sava "entia, pictor și profesor.
 1 Febr. 1863: Se naște, la Ștefănești (Botoșani), pictorul Ștefan Luchian.
 1 Febr. 1861: Se naște, la Gallabach (Austria), Mathias Friedwagner, fost profesor de filologie română la Universitatea din Gernăuf.
 2 Febr. 1802: Se naște la Oradea, din familie macedoneană, Ștefanul Ușdă.
 3 Febr. 1741: Se naște, la Avdela (Macedonia), Ion Caragiani. A publicat în "Convorbiri literare" studii despre poezia populară din Macedonia (1869). Moare în 1921.
 11 Febr. 1777: Scrie Eminescu în "Curierul de Iași", despre Vasile Conta: "Domnul Conta, ca scriitor, și din numărul așilor putini, care nu reproduce numai idei nărușate din cărți străine, ci gândesc mai cu seamă singuri. Apoi domnia sa mai are talentul de a expune foarte clar materialele cele mai grele, fără ca prin această lăpășenie obiectul să piardă ceva din timp însemnată sa".

- 12 Febr. 1862: Se naște, la București, Alexandru "Avila, fiul" "Zosterului", scriitor, director al Măstrului Național între 1905-1908 și 1913-1914. A scris "Vlaicu-Vodă", Moare în 1927.
 12 Febr. 1906: Se naște, la Bontălnic (Țărnaua Mică), episcopul Vasile Cristea.
 14 Febr. 1887: Se naște, la Iași, Dimitrie Gusti.
 14 Febr. 1821: Moare, la Budapesta, Petru Maior.
 14 Febr. 1915: Moare, la Roma, Angelo de Subramati, născut la Torino în 1840. În Di-
 gnitarul biografic descrie scriitorii contemporani rămași în țară în 1840. În Di-
 15 Febr. 1794: Se naște, la Abrud, Alexandru Țercoș Galușnic. Moare la 7 Sept. 1867.
 15 Febr. 1859: Se naște, în Bocoș-Măntău, Corneliu Diaconescu. A intrat la Viena
 "Kriegsmedizinische" (1889). - În fineșura ziarul "Dreptatea" (1894). A intrat în publicația
 "Kriegsmedizinische" în 3 v. (1898, 1900, 1904). Moare în 1923.
 21 Febr. 1875: Se naște, într-o comună din Gorj, Constantin Brăncuși.
 27 Febr. 1814: Se naște, la Stuttgart, Arthur Schott. Pe la 1836 vine în Banat să ad-
 ministrare noșii. A publicat, în 1845, *Walchische Märchen*. Moare la 26 Iunie 1875.
 27 Febr. 1854: Se naște, la Piatra Neamț, Vasile Urbeș-Alexandrescu, student la Iași,
 Paris și în Spania, unul dintre feteșterii atenșului Români din București. + în 1901.
 27 Febr. 1872: Se naște, în comuna Olpreț (Someș), Alexandru Vădușevod.
 28 Febr. 1753: Se naște, în comuna Ținca Veche (Agăras), George Șucroș.
 29 Febr. 1868: Preotul cel C. Bupureanu raportat superiorilor că mai mulți preoți,
 între citor timp, dar face o altă boală, la 6 Mai 1868, împușcat de cloride de eruse
 lașierii Golia. Mitropolia și țării, până ce Măstrul cel diacov și iei, într-o bună
 zi, strălucit însuși tuns de pleo-că civilii, și fără potep. În 1872, după doi ani
 de judecată, a dat afară definitiv din cler și-i pierde și postul în învătănat. În
 post îl va reintegra Mătrucea-.

PATRIA de Traian Miron

- Pribeagi, să știți că undeva
 Aveți și voi o țară:
 Frumoașă ca pe cer o stea
 Un colț de primăvară...
 Când-i vă la ea merou,
 Și'n rugă de seară
 Rugați pe bunul Dumnezeu
 Ca să v'o deie țara!
 E Patria în care dorm,
 De secol, case afine
 Ce-așteaptă tainic glas de corn,
 Să iasă din morminte...
 Acolo rodul-măi bogat,
 Mai dulce ca ori unde,
 Ca miezul gliei e solidat
 În iacint și în sânge!
 Copiii crește în duhal sfânt
 Al țării străbune,
 Ce-l plânge codrul-n al lui cânt
 Și doina-n jale-l spune.
 Iar când bătrânii povestesc
 De vremurile-apuse,
 În ochii lor s'aprinde și creșe
 Dorințe năsupuse:
 "A fost odată, nu-i mult de-atunci
 "și iar va fi, năsupose,
 "Când plugi fi lăsat prin lună
 "Iar noi mergem la moarte;
 "Ca lei, astăzi tăbăra
 "În luptă, plin p'agălm!
 "Era zăbărit - noi ne întrecem
 "la plug... c'ășa-i România!
 "Că doar, de vaeșuri străjuia
 "Acior, cu arma-n mână;
 "Cu mîini scarta m'o 'ngărlin,
 "Șici Patria Români!
 ".....
 Spre țara doinelor o fec
 Merou ne poartă glăni,
 "Din drum primăvar țării merou
 Se cheamă azi p'ălmăni!
 O țară ștei, și-un Dumnezeu,
 Cât atia sub sfîntul acare!
 Un steag frumos, cu-l curvureu,
 Și-o vîșă de coare!

SA LUPTA DELA RACHOVA (după Gureanu). Pentru că Ștefan cel Mare refuzase să dea tri-
 but, făcuse campanii în Muntania ca s'o scoată de sub jugul turcesc, și cucerise Chilia,
 Mohamed II, suveritorul Constantinopolului, dă ordin lui Soliman Hadhbul, care era ocu-
 pat în Albania cu pregătiri pentru cucerirea cetății Soutari, să iase tot și să se în-
 dropte "fără întăririi pentru Domniul Moldovei". În august 1474 Soliman se al găsea
 la Sofia, în vederea pregătirilor. Gastea sa avea 120.000 de oameni, între cari lăcăt
 Basarab cu al săi. Ștefan dispunea de vreo 40.000 oameni, între cari 5.000 așez. Raptul
 o făcea iarna, arată ce însemnată atribuiți Mohamed acestel expediții, căci inva-
 ziile în Moldova se făceau de obicei pe vremea brumă. În fața năvălirii, înconștorii a tre-
 buia să fie are, fiecare și-a are propria sa casă.
 În fața Vasilușului, la confluența Răchovei cu Bărladul, era un teren mălășinos, mă-
 ginit de păduri. Marti, 10 Ianuar. 1475, dimineața, se lăcă o negură densă, favorabilă
 celor ce curătau. Ștefan și Soliman încep lupta. A detasament, cu Secușii, atacă frontal,
 al detasament izbi în flanc. Cum primul sovăla, Ștefan, trîntind al detasament în
 spate, se aruncă singur în mijlocul luptei. Răchidurile dușmane se clatină, încep să dea

[illegible]

• Dintre studiile publicate în reviste, de care am luat cunoştinţă, semnalăm: Mariano Ruffi, "Le grammatiche della lingua romana", în "Cultura neolatina", XIX, 1-2, 1959; şi "L'Italia e l'Unione dei Principati danubiani", în "Ideas", Roma, XVI, 6, Iunie 1960; Francoesco Anelli, "Italia e Romania: brevi note su una 'politica latina' nell'Ottocento", în "Convivium", Bologna, XXVIII, 3, 1960; Teodore Ionescu, "Un 'Ecce Homo' di Tiziano al Museo Brukenthal", în "Paragone", Florenţa, 129, Sept. 1960. Înfine, "L'Osservatore Romano" a publicat, la 31 Iulie 1960, sub semnătura "Historicus", un lung şi foarte favorabil nouă articol pe marginea raportului expediat acum un veac Papei Pius al IX-lea de către Nuntial Apostolic la Viena, trimis să viziteze, în 1861, comunităţile catolice de rit românesc din Transilvania. E un document, care ne face, hotărât, onoare; şi face onoare şi cui a ştiut să citească atât de bine în sufletul românesc, latin şi profund creştin.-

• Semnalăm încoă un frumos articol despre Emil Cioran şi ultima-i operă, al patrulea volum din "Histoire et Utopie", în "Gazzetta del Popolo" din Torino (16 Nov. 1960), unde eseistul e prezentat ca român şi victimă a dictaturii comuniste; precum şi, cu deosebită satisfacţie, citarea repetată şi elogioasă a tânărului savant Eugeniu Căveriu, pentru lucrările fundamentale "Sistema, norma y habla" (1952), "Forma y sustancia en los sonidos del lenguaje" (1954), "La Oración metafórica en el lenguaje" (1956), "Logicismo y antilogicismo en la gramática" (1957), "Sinonimia, Diacronia e Historia" (1958), într'un volum divulgativ, de mare succes, de Carla Schick, "Il linguaggio" (Torino, Einaudi), care a ajuns în câteva luni la a doua ediţie.-

Adrian Popa

MOARTEA CRINELUI de Virgil D. Vasiliu

Din nou se răsucesc ciurliani
Pe'n tînsurile dobrogene,
Adăugînd alt an la anii
De cînd le scormone cangrene.

Convoi de'nvinse căpştenii
Ne'mpinge sluga prin ocolauri;
Plămîzi, cu feţe de venenii,
Săpăm, cărăm, sub ploii, prin plauri.

În grajduri cu podele'n caturi
Ne mănă băta şi sudalma
La ieslea'n care nu te saturi
Şi dormi pe rumeguş deavalma.

Nici o cătare de-omenie:
Ne'ntînd viforîni de săpadă,
Se schimbă paza la ohindie
Dar noi rămănem nopţii pradă.

De dimineaţă cînd ne-duc
În ţareul cu soproane hăde,
Ne'mpleticim, leacără'n surtuc,
Şi nimeni nu mai poate rîde..

Şi nici nu plîngem, că în plîna
Mai e un eusur de speranţă;
Ne prăbuşim cu strai neatrăns,
Cu ochii ţepeni, peste-o zdreanţă.

O boare vie de căldură
Mi-alintă mîna: e o căline
Pe care scărbele-l bătură
Să nu ne dea mulţam de pîine.

Cînd mi se gudură, îmi pare
Că el mai ştie o'am fost oameni
Întămpinaţi cîndva cu soare
În ochii'n care te asameni.

Şi'n neastămpărul din labă,
În vînturatul cozii spornic,

Pricepi cum ofînale te'ntreabă
Îngrijorat, sfîtos şi dornic.

Apoi încet mă prinde'n joacă
Şi-l strîng mai tare de lăbuţă,
Uitînd de iese şi de troacă
Cînd văd cum dinţii lui mă cruţă.

Până mai ieri ieşea cu noi,
Pitit la poartă printre rînduri
Să nu-l stăloască-un vistavoi
Ce-i înţelese rostu'n gînduri.

Trecea apoi fîles în frunte,
Rotindu-şi ochii ca un stolnic
Ce-şi strînge caastea'n locuri crunte
Ca să nu cadă vreun nevolnic.

Şi noaptea'ntreagă ată de veghe,
Căţînd prin şant la fiecare
Şi mărşînd cînd printre zeghe
Trecea un staroste mai mare.

Cînd într'o zi porni urgia:
Cu băte, cîsne şi arcane
Şi-arată tîmplii vitejia.
Dar căinii nu-i urnează'n toane,

Şi'n dor de ei, lingîndu-şi baciul,
Ni se întorc ca la o stîină.
Iar dacă nu-i stărpi gîrbaciul
O scăfărie mai hapsănă,

Căsl otrava dată'n silă,
Pe rînd, cum laţul îi apucă.
Griveiul meu, străns cu-o şindrilă,
Fu cel din urmă. O năluca

Îl poartă ochii plini de rugă
Pe o poiană'n stropi de soare
Cu miei ceroîndu-şi paşii'n fugă
Şi cu haiduci în depărtare.

•• Un caracare Scăunaş, ajuns în Țară, scrie în "Glasul" lui Hrușov: "Doresc în orice cămin şi ericărui compatriot cinstit fericirea care o trăesc eu din momentul re-întoarcerii în patrie".- Ce rău i-or fi făcut refugiații, de fi blestemați așa?...

•• "Ceeace s'a petrecut în ultimii paisprezece ani în țara noastră, pornită pe drumul construirii socialismului -recunaste "Glasul patriei" (1 Sept.)- denăgste parocă posibilitățile de exprimare". Iată, în fine, o mărturisire sinceră, în fața slugilor dela Pankov!